

**LÄNSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM
2009-09-04
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
4537-09 E
Rotel 11

SÖKANDE

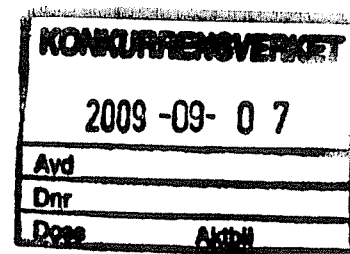
Val Val Städservice AB, 556744-4509
Nordhemsgatan 67
413 09 Göteborg

MOTPART

Göteborgs Stad
Upphandlingsbolaget
Stora Badhusgatan 6
411 21 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling; LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan. Till följd härav gäller inte längre länsrättens beslut från den 17 juni 2009.

Dok.Id 175826

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031-732 70 00 E-post: lansrattenigoteborg@dom.se	031-711 78 59	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Göteborgs Stad Upphandlingsbolag AB (Upphandlingsbolaget) har begärt in anbud på städtjänster för Göteborgs Stad och Göteborgs Kyrkogårdsförvaltning för tecknande av ramavtal för tiden augusti 2009 t.o.m. juli 2011 med möjlighet till max två års förlängning. Upphandlingen avser två upphandlingsområden, daglig städning och städning öppna hemtjänsten, och har genomförts som en öppen upphandling. Av tilldelningsbeslut den 12 juni 2009 framgår att Val Val Städservice AB (VVS) inte har vunnit något av anbuden.

Länsrätten beslutade den 17 juni 2009 att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

YRKANDEN M.M.

VVS begär överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny prövning av anbuden görs och att bolagets anbud därvid tas upp till prövning. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om. VVS anför bl.a. följande. Bolagets anbud har diskvalificerats och därför inte tagits med i den slutliga utvärderingen. Anledningen till diskvalificeringen är enligt uppgift att en av bolagets referenser, SWEDAC, inte anses uppfylla en uppdragsvolym på 315 000 kr exklusive mervärdesskatt per år. Detta är en uppgift som inte stämmer då uppdraget för SWEDAC inklusive extratjänster såsom fönsterputsning och golvvård uppgår till ca 320 400 kr exklusive mervärdesskatt per år. Det står ingenstans i förfrågningsunderlagets skall-krav att framtida priser inte kan tas med i beräkningen. Bolaget uppfyller därmed alla krav för att kunna vara med i utvärderingen. Det är uppenbart att VVS har lidit, eller kan komma att lida, skada p.g.a. att anbudet felaktigt inte fick vara med i utvärderingen.

Upphandlingsbolaget yrkar att bolagets ansökan avslås i sin helhet och anför följande. För att styrka sin tekniska förmåga och kapacitet ska varje anbudsgivare enligt förfrågningsunderlaget ange sex referensuppdrag med en sammanlagd uppdragsvolym av ca 350 000 kr exklusive mervärdesskatt per år för var och en av referenserna. Denna summa har sedan genom förtydligande preciserats till minst 315 000 kr exklusive mervärdesskatt i kompletterande underlag till upphandlingen. I Svarsblankett under bladet ”referenser” beskrivs hur referenserna kommer att användas i kvalificeringsfasen. Det slumpvisa urvalet har gått till så att samtliga anbudsgivares referenter nr 1, 3 och 5 har kontaktats via mail och getts möjlighet att svara på ett frågeformulär. Referenterna har fått sätta poäng på anbudsgivarna och poängen har sedan använts i utvärderingen. VVS har lämnat in sex referenser. Referens nr 1 var AF Hisingen på Vågmästaregatan där Volymen anges till 37 300 kr/år vilket innebär att referensen inte godtas då uppdraget är för litet. Referens nr 3 var AF Soft. Denna referent har inte besvarat frågeformuläret vilket får till konsekvens att den vid en utvärdering skulle ha getts noll poäng enligt angivna regler i Svarsblanketten, bladet ”referenser”. Referens nr 5 var SWEDAC. Detta uppdrag är enligt referenten 192 000 kr/år vilket innebär att referensen inte godtas då uppdraget är för litet. Vid telefonsamtal med referenterna nr 1 och 5 har summan för respektive uppdrag bekräftats. Till referent nr 3 har en påminnelse skickats men inte heller den har besvarats. VVS menar att referens nr 5 i framtiden kommer att överstiga miniminivån men det som har begärts in är referensuppdrag som redan har uppgått till lägst den angivna nivån. Anbudet från VVS har behandlats på precis samma sätt som övriga anbud enligt likabehandlingsprincipen. I angiven volym per uppdrag kan ingå både golvvård och fönsterputs.

VVS har härefter anfört följande. Den uppdragssumma som referent nr 1 har angett kan inte stämma med sanningen då uppdraget omfattar en yta på

över 2000 kvm per dag, fem dagar per vecka. Upphandlingsbolaget borde insett detta och begärt ytterligare information. Referens nr 1 ger 333 496 kr exklusive mervärdesskatt varje år enligt bifogad månadsfaktura. Att referent nr 3 inte har hört av sig beror på att de lades ner i oktober 2008 och att angivna adresser är föråldrade. VVS har inte gjort något fel i denna del då det i förfrågningsunderlaget anges att referenser max tre år tillbaka i tiden kan lämnas. Upphandlingsbolaget kunde begärt en komplettering angående rätt e-postadress m.m. Referens nr 5 har en uppdragsvolym om ca 320 400 kr exklusive mervärdesskatt inklusive tjänster som golvvård och fönsterputs. VVS har även uppgett andra referenser som kunde försäkrat Upphandlingsbolaget om VVS kompetens och organisation.

Upphandlingsbolaget har härefter anfört bl.a. att referenserna ska säkerställa att anbudsgivarna har begärd erfarenhet och kvalitet. Därav är det naturligt att inte något annat än redan utförda uppdrag kan medräknas. Det är anbudsgivarens eget ansvar att lämna korrekta uppgifter, vilket även framgår av förfrågningsunderlaget. Anbudet från VVS har behandlats på precis samma sätt som övriga anbud.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Länsrätten har enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU att pröva om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i lagen. Om så är fallet och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Handlingarna i målet

Av förfrågningsunderlaget under rubriken ”Kvalificerande krav” framgår att krav listade i svarsblanketten på bladet ”Kvalificering” är kvalificerande krav, det vill säga så kallade skall-krav.

I svarsblanketten under rubriken ”teknisk förmåga och kvalitet” anges bl.a. följande. ”Anbudsgivaren skall ha erfarenhet av liknande uppdrag (städttjänster till en uppdragsvolym om ca SEK 350 000 exkl. moms per kund och år). Anbudsgivare styrker att kravet uppfylls genom att till anbudet bifoga referensförteckning innehållande uppgift om sex (6) uppdragsgivare, fyll i bladet ”Referenser”. Referenser som är äldre än tre (3) år tas ingen hänsyn till”.

På bladet ”Referenser” anges bl.a. att sex referenser är kvalificerande och att tre av referenserna slumpvis kommer att kontaktas per mail för att svara på angivna frågor och att svaren på frågorna kommer att ligga till grund för utvärderingen. De valda referenterna har sedan 14 dagar på sig att lämna sina svar. Om någon vald referent inte skickar in svar kommer anbudsgivaren att få betyg (0) från referensen. Upphandlingsbolaget kommer ej skicka ut påminnelse och det är därför av största vikt att korrekt mailadress är angiven och att referenterna är vidtalade samt har möjlighet att svara under svarsperioden.

I ”Frågor och Svar” anges på fråga att en avvikelse på 10 procent uppåt eller neråt avseende referensernas uppdragsvolym accepteras.

I de svar som inkommit från VVS referens nr 1 anges att uppdragets volym har varit 37 300 kr per år exklusive mervärdesskatt. Det finns även en anteckning om att referenten den 10 juni 2009 uppgett att summan stämmer och att det i detta belopp ingår ordinarie städning, golvvård samt fönsterputs två gånger per år. Summan kan vara något högre om det har varit en prisjustering eftersom fakturorna numera går centralt. Referent nr 5 har angett att uppdraget omfattar 192 000 kr exklusive mervärdesskatt per år. Även i detta fall finns en anteckning om att referenten den 4 juni 2009 har uppgett att summan stämmer och att den avser hela kontorsstädningen.

Länsrättens bedömning

I ett upphandlingsförfarande ska ingå en kvalificeringsfas och en utvärderingsfas. Prövningen under kvalificeringsfasen syftar till att säkerställa leverantörernas förmåga att leverera det som ska upphandlas enligt förfrågningsunderlaget. Prövningen tar i denna del således sikte på leverantörerna, inte på deras anbud.

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, s.k. skall-krav, inte ska beaktas vid utvärderingen. Krav som anges i förfrågningsunderlaget måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet. Den upphandlande myndigheten får inte heller ändra eller frånfalla uppställda krav eftersom förfarandet då skulle bryta mot principen om öppet förfarande.

I förfrågningsunderlaget samt kompletterande handlingar har det i nu aktuellt mål tydligt angetts att anbudsgivarna – för att kvalificera sig – ska lämna sex stycken referenser som vardera har en uppdragsvolym om minst 315 000 kr/år exklusive mervärdesskatt. Det framgår även att det är viktigt

att de angivna mailadresserna är korrekta och att referenterna är kontaktade innan och har möjlighet att svara inom utsatt tid.

Enligt de svar som Upphandlingsbolaget har fått in från referenterna nr 1 och 5 har dessa uppdrag inte uppgått till den i förfrågningsunderlaget angivna nivån. Referenterna har vid förfrågan härom vidhållit de uppgivna summorna. De fakturor som VVS har skickat in för att styrka att uppdragen varit större än vad referenterna uppgivit avser juni månad 2009 d.v.s. tid efter det att anbudstiden gått ut. För att lämnandet av referenser ska fylla någon funktion krävs att det är fråga om uppdrag som anbudsgivarna har fullgjort varför hänsyn inte kan tas till framtida uppdrag. Länsrätten kan inte finna att Upphandlingsbolaget genom detta ställningstagande har avvikit ifrån förfrågningsunderlaget eller på annat sätt brutit mot bestämmelserna i LOU.

När det gäller referens nr 3 som inte har besvarat frågeformuläret så anges det klart och tydligt i förfrågningsunderlaget att det är viktigt att de angivna mailadresserna är korrekta och att referenterna är kontaktade innan och har möjlighet att svara inom utsatt tid. Det har således enligt förfrågningsunderlaget ålegat VVS att kontakta referenterna innan anbudet lämnades – något som uppenbarligen inte skett i detta fall.

Sammanfattningsvis kan länsrätten inte finna att Upphandlingsbolaget genom sitt agerande i den aktuella upphandlingen har avvikit ifrån förfrågningsunderlaget eller på annat sätt brutit mot bestämmelserna i LOU

på ett sådant sätt att det finns skäl för ett ingripande mot den gjorda upphandlingen. Länsrättens tidigare intermistiska beslut ska därför upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (Dv 3109/1b)

Olle Holmstedt

/LR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.